

ج ۱: صیغه مبالغه اند ب: رحمن ابلغ تر است از رحیم ج: نامهای غه اوئند به اعتبار راهدانی که اغتال هستند ~~و در لغت~~ گزینده می شوند در انتهای آنها

ج ۲: برای اینکه قراءه اهل حریم است و بنا بر قول خداوند (لن اتمک التیم) ب: مالک ذات منصرف در اعیان و ذاتهای مملو که را گویند هر طور که بخواهد ملک: کسی که منصرف بر امر و نفی است از مأمورین ج: دین: گفته شده شریعت یا طاعت

ج ۳: هنگامیکه گفته شود به آنها در زمین فساد نکنید ب: برانگیختن جنگها و فتنه ها باغریکاری مسلمانان

ج ۴: یا خداوند متعال یا رسول (صلعم) یا بعضی مومنان ج: تقویت کفار بر علیه مسلمانان و فاش کردن

ج ۵: در آن ابرها تاریکی های است و رعد و برق است اگر مراد از صیب باران باشد پس تاریکی های از آن بوده قحطرات باران و خلعت ابرها و همراه تاریکی سف و اگر مراد ابرها باشد تاریکی آن سیاهی ابرها را چنانچه مگرن آنها در طبقه طبقه بودن آنها ج: رعد صدای که از ابر شنیده می شود برق: آن چیزی که در خورشید می شود از ابر

ج ۶: هرگاه بفری داده شوند از میوه های بهشتی یکسوزی می گویند این همان میوه ای است که قبلاً داده شده این جمله یا صفت دوم جنات یا خبر مبتدای محذوف است یا جنس های دیگری اند جمله ای جمله افانده است

ج ۷: در دنیا د: تافس با اولین بار که گزاینده آن تاویل داشته باشد

ج ۸: هفت خلود در اصل همانند گاری مدت دار که دائم باشد یا نه ب: بزرگ و ضعیف آن برای تأیید باشد با لفظ ابد آ مقید می شود

لا هنگای که هر دو گارت به فرستگان فرمود که من در زمین یک خلیفه ای از خودم قرار می دهم ب: ترداکر مسلمانان اینکه فرستگان احبب الحلیف اند توانا هستند بر شکل چیزی به شکلهای مختلف و حکما می گویند اینها جوهرهای مجرد اند مخالف اند با نفسهای ماملو در حقیقت و بر دو قسم می شوند یکی که حاشین غیرش است و بجای او است و تادی آخر بخاطر مبالغه است

۱- رب العالمین الف معنی اصلی رب را نوشته و به چه مناسبتی وصف باره تعالى قرار گرفته است ؟
 آیا اطلاق رب مطلقا بر غیر باره تعالى که آیه یا خیر (ب) معنی لغوی و اصطلاحی عام را نوشته و علت
 جمع آنرا بنویسید؟ (ج) جمع عالمین چرا باره ای و نون که در ده شده؟ آیا اطلاق آن بر ذوالعزم
 آیه یا خیر؟ وجه اطلاق آن بر ذوالعزم را بنویسید؟

۲- ذلک اللک لاریب فیه الف مشاراییه ذلک را مشخص نمائید به نحوه علامه بیضار بیان کرده و علت
 مذکور آوردن آنرا بیان کنید. (ب) مراد از اللک چیست و کتابی است و معنی کتاب را بنویسید
 (ج) معنی لاریب فیه را نوشته و توضیح دهید. کفار در حق خداوند شک دارند پس چگونه فرمود لاریب فیه
 که ملا توضیح دهید.

۳- و سائر رزقناهم ینفقون الف معنی لغوی و عرض رزق را بیان کنید و بگوئید به معنی چه دلیل حرام را
 (ب) اشاعره دلیل باره چه می گویند و تمسکات آنرا بیان کنید
 (ج) تفسیر اتفاق را نوشته و علت تقدیم منقول به را گفته و ادخال من تبعیض را برای توضیح دهید

۴- و ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوبوا الف مناسبت و ربط که به ما قبل بنویسید
 (ب) علت آوردن نزلنا از باب تفصیل و نیارزش از باب افعال را بیان کنید
 (ج) معنی سوره را بنویسید و بفرمائید اضافت عبد این نفس در علم عبدنا بخاطر چیست؟
 ۵- ان الله لا یستعی ان یریب مثلاً ما یعوضه الف تعلل و ربط که به ما قبل بنویسید
 (ب) معنی هیا و مستوی منه را مشخص نمائید و نسبت هیا به باره تعالى به چه معنی است.
 (ج) معنی ضرب المثل و معنی یعوض و مشتق منه را آنجا نوشته و ترجمه و مطلب که به ما تمام را بنویسید.

۶- و نحن نسبح بحمده و نقدر من ذک قال ان اعلم ما لا تعلمون الف ترجمه و مطلب که به ما بنویسید
 (ب) مقصود ملائکه از گفتن نحن نسبح چیست؟ (ج) و معنی تسبیح و تقدیر را بیان کنید
 ۷- انک هو التواب الرحیم الف معنی توبه را نوشته و بفرمائید وقتی که متصف به عباد باشد چه معنی است؟
 (ب) معنی توبه باره تعالى نسبت داده شود به چه معنی است؟
 (ج) معنی رحیم را بنویسید و در جمع بین این دو صفت اشاره به چه چیزهاست؟

۸- انک هو التواب الرحیم الف معنی توبه را نوشته و بفرمائید وقتی که متصف به عباد باشد چه معنی است؟
 (ب) معنی توبه باره تعالى نسبت داده شود به چه معنی است؟
 (ج) معنی رحیم را بنویسید و در جمع بین این دو صفت اشاره به چه چیزهاست؟

ج ۱ - الف) رب به معنی تربیت (رساندن چیزی به کمالش به صورت کم کم ، چون خداوند حفاظت می کند آنچه که مایکت است و آنرا رشد می دهد چیز اطلاق نمی شود (ب) عالم در لغت اسم بر آنچه دانسته شود و اصطلاحاً هر چیزی از جواهر و اعراض به این خاطر جمع آورد که شاعری شود مایکت خود را از جنس های مختلف (ج) چون عاقلان غالب باشد بر ذوی علم مانند فرشتگان یا جن و انس اطلاق می شود

ج ۲ - الف) اشاره به علم است یا بر قرآن ، مذکر آوردن ~~نخیر~~ ضمیر یا بخاطر اشاره به کتاب که مذکور است یا صفت کتاب (ب) حراد کتابی که وعده داده شده بر نازل کردن آن ، کتاب مصدر است به معنوی نام گذاردن شد بخاطر مبالغه (ج) به این معنی که شوق عاقل بعد از فکر کردن صیغ در اینکه قرآن وحی است ، یا بر وزن فعال بنای مفعول مانند کس

ج ۳ - الف) رزق در لغت : حیا و نصیب و از عرف نصیب و قدرت دادن بر استفاده و نفع گرفتن از آن چیزی می گویند که خداوند از حرام منع کرده است و در ردن از آن اصرار کرده و از این آیه دلیل می گیرند که خداوند رزق مومنان را چه خود نسبت داده (ب) اشاعره این نسبت دادن را بخاطر تعظیم و برانگیخته کردن مومنان بر اتفاق قرار دادند و دلیل سانی قول پیامبر (ص) است در حدیث عمرو بن قرة و اینکه اگر حرام رزق نمی بود خداوند کسی که حرام استفاده می کند را فرزند نمی گفت در این آیه (و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها) (ج) اتفاق خرج کردن مال را همراه غیر فرضی و تقوی و علت تقدیم بخاطر توجیه کردن و محافظت بر آخر آیه ها و من تبعیضیه آمد بخاطر باز داشتن لذت اسراف

ج ۴ - الف) هنگامی که تفسیر کرد و حدایت خداوندی را وضع کرده و از حدایتش را به دنبال آن این آیه را آورد (ب) به این خاطر که قول قرآن نسبت قسمت بود بر وزن تفتیل (تدریج) (ج) چند جمله از قرآن که عنوان دار باشند و آن کمتر نیست ۳ آیه باشد بخاطر عظمت ذکر قرآن

ج ۵ - گرفته شد از ضرب الحائتم و معنی اصلی واقع شدن چیزی بر دیگری معنی به عوفی است اسمی است بر وزن مفعول گرفته شد از بعض به معنی قطع - ۲۸۷

ج ۶ - الف) مطلب این است که خداوند انسان را به عنوان جاسسین به فرشتگان معرفی کرده و فرشتگان اعتراض کردند که انسان با این دو قوت خود (شعور و غصبه) چگونه خلیفه است از خداوند زیرا هر فرموده را نمی شناسد (ب) آیه تو اشخاص را فرمان را خلیفه خود کرد در حالی که ما معصوم و پاک هستیم و به این چیز حق داریم هستیم (ج) تسبیح دور تصور کردن خداوند از صفات زشت و همین معنی می دهد تقدس

۱- انکسب الله الرحمن الرحيم لزمده فاعية است يا عزير؟ اشد فاعية فراء وحقها را در این رابطه با ذکر

لا یل یوسید ص ۱۵

۲- (الرحمن الرحيم) الرحمة فی اللغة: رقة القلب والعطف یقضي التفضل ومنه الرحيم لان عطاها على ما فيها الخ. با توم به این که الله تعالى از قلب و رقة القلب والعطف نفس پاک است صفت رقة برای الله تعالى را چگونه توجیع می نماید؟ ص ۲۵

۳- (فالك يوم الدين) ايهانف اسم الفاعل إلى الطرف اجماله مجرى المفعول به على الاتساع كقولهم يا سارق اللبنة اهل الدار ومعهان منك الامور يوم الدين على طريقة (رواوى احاب الجنة) اوله الملك في هذا اليوم على وجه الاستمرار لتكون الاضافة حقيقة معدة لوقوع صفة المعرفة؟ عبادت را به صورت کامل توضیح دهید ص ۳۲

۴- الم ① ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين ② والاولى أن يقال إنها أربع جمل متأسفة يقرر اللاحقة منها السابقة ولذلك لم يدخل العاطف فيهما إلى قوله. وفي كل واحد منها نكتة ذات جزالة ففي الأولى الخذف والرمز إلى المقصود مع التعليل. وفي الثانية ~~فخامسة~~ التعريف وفي الثالثة تأخير الطرف حذراً عن اتهام الباطل وفي الرابعة الخذف عبادت را شرح دهید ص ۳۷

۵- { فمارجحت تجارتهم } ترشيع للمجاز لما استعمل الاستراء في معاملتهم أتبعه ما يشاكله تمثيلاً لخسارتهم ونحوه ... وكما رأيت والشرع عزابن دأية وعشش في وكريه جاش له صدرى عبادت ترجمه کنید ص ۳۳

۶- { وفودها الناس والحجارة } الخ. منظور از حجاره کدام سنگ یا سنگ ها هستند حداقل سه قول از اقوالی که علامه بیضاوی در ذکر کرده اند بنویسید ص ۱۹۵

۷- { ان الله لا يستحي مثلاً ما بعوضه } مراد از هنا فوق چیست؟ دو قول در این رابطه بنویسید ص ۲۱۵

۸- { قالوا اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء } الخ ملائكة لا يكافى في دانستد که انسان عسار و خونریزی دارد دو قول بنویسید ص ۲۳۱

ج ۱) - قراءت مکمل و کوفه و علمای ایشان و ابن مبارک و سیافعی بر آنند که جز سوره فاتحه است و دلیل قول ام سلمه رضی الله عنهما که قرا رسول الله (ص) الفاتحه و عتد (بسم الله...) آیه و قراءت مدینه و بصره و شام و عالم هائیکان و امام مالک و داود اعمی اینکه جزء سوره فاتحه نیست و دلیل قول ابو هریره رضی الله عنه است که پیامبر (ص) فرمود: فاتحه الکتاب سبع آیات .

ج ۲) - همانا نامهای خداوند به اعتبار نتایجی که افعال هستند گرفته می شوند نه اسبابی که افعالات اند

ج ۳) - در این آیه (مالک يوم الدين) اسم فاعل که مالک است نسبت داده شده به اسم ظرف (يوم)

ج ۴) - بخاطر جایشی مفعول علی الاستماع و دلیل قول عربها است که می گویند ای دزد سب بر اهل خانه و در این صورت معنی آیه این است که خداوند پادشاه همه کارها در روز قیامت یا مدتی این طور می شود پادشاهی در آن روز همیشه برای خدا می شود تا این اضافت حقیقی باشد آماده شده بر دافع شدن اسم فاعل صفت برای یک مرتبه

ج ۵) - قول بجز در مورد این آیات است چهار جمله اند که نظم داده شده اند که آیه بعدی آیه گذشته را تأیید می کند بجهنم حرف عطف در میان ایشان نیامده و الف و لام مهم دلالت می کند که قرآن از این حروف تشکیل شده و ذلک الکتاب برای تبیین آیه قبل آمده و لاریب غیه گواه گرفته می است بر کمال قرآن و هدیه للمتقین برای چهارم و نتیجه ای است برای مسرکان که این کتاب به انتهای درجه کمال رسیده و در هیکل از این جمله ها نکات بر معنا وجود دارد در اولی حذف و اشاره به مقصد در دومی غنای التوفیق در سومی تاخیر ظرف بخاطر ~~تأخیر~~ ترس از بهم آمدن باطل و در چهارم حذف و توصیف بر مصدر به کار رفته

ج ۵) - در این آیه ترسیع مجاز به کار رفته وقتی که خداوند شراب و غیره فروش را در معامله آنها استعمال کرد مانند به زبالا فرستادن هم مشکل اوست به کرد به خاطر خسارت ایشان و مانند این شعر عرب است که وقتی دیدم پرندۀ شراب را که غالب شده بر کلاغ و در خانه اش جای گرفته دلم برایش جوش زد .

ج ۶) - ۱- بت هایی که هر تراشیدند ۲- طلا و نقره ۳- سنگ کبریت

ج ۷) - ۱- مافوق یعنی از نظر صغر و حقارت - مافوق یعنی بزرگتر باره از نظر حقارت یا مازاد علیها فی القله کنجه (کنزیرن) نعلم

۱- و قبل علم لذاته المحضه لا نه یوصف ولا یوصف به و لا نه لا بد له من اسم تجر علی صفاته ولا یصلح
 بها تطلق علیه سواه ، لانه لو کان وصفاً لم یکن قوله لا اله الا الله توحیداً مثل لا اله الا الرحمن فاینه
 لا یمنع الشریه عبارت را ترفیح و شرح دهید . ص ۲۳

۲- چرا همان از رحیم مقدم شده در جایگاه بر اساس تکیاض قیاس ، تدریجی من الان دنس الی ان علیه باید
 رحیم مقدم باشد دو دلیل بنویسید . ص ۲۶

۳- و المعنی ان هذا التحدی به یولی من جنس هذه الحروف او المولف من هذا و قبل
 هذه اسماء السور و علی اطباء ان اکثر شئیت بها اشعاراً بانها کلمات معروفة التکریب فلو لم یکن
 عبارات لا کما ترفیح دهید . ص ۵۹

۴- اولئک علی هوی من یهم و اولئک هم المتلون (اف) چرا اسم اشاره تکرار شده است؟
 بحرین و معنی اولئک حرف عطف آمده است در جایگاه اولئک کلاً انعام بل هم اضل اولئک هم المتفانون
 حرف عطف وجود ندارد؟ ص ۹۳

۵- بخادعون الله والذین آمنوا الخ بخادعه لزمفاعله است و من طبعه خداع از جانبین باشد لذا
 صریح خداع مکررین با الله و بالتعلی صلیع الله با آنها بنویسید ص ۱۲۱

۱- متلکم کمثل الذی استوقد ناراً فلما اضاءت ما حوله ذهب الله بنورهم و تکریم ظلمات لا یبصرون الخ
 یکن جعلها من التمثیل المفرد در صورت تمثیل مفرد ما تبع الذی استوقد ناراً و ذهب الله بنورهم
 و کینه حایه است ؟ آنها بنویسید . ص ۱۴۵

و قودها الناس والحجاره مراد از حجاره در آیه ، چه نگه است حداقل دو قول لذا قوالی را که
 بیضاوی نوشته را بنویسید . ص ۱۹۵

لله لا یتحیی ان یغیب مثلاً ما هو فیه فما فرغنا ... مراد از ما فوق چیست ؟ آیا فرق در جهت
 عارت هر دو تفسیر را با مثال توضیح دهید . ص ۲۸۵

و در بیان قول ام سلمه رضی

(ج ۱) - گفته شده لفظ الله علم است برای ذات خداوند چون که الله تعالی باین توصیف می شود و صفت کرده نمی شود و به این خاطر که ~~الله~~ الله برای هر فردی است از اسمی که جاری شود بر او صفاتش و صلاحیت ندارد برای جاری شدن صفات خداوند از آنچه هو که بر غیر خدا اطلاق می شود و دلیل دیگر اینکه اگر لفظ الله صفت قرار بگیرد لفظ لا اله الا الله توصیف حساب نمی شود مانند لا اله الا الرحمن می شود صفت بودن مانع شریک بودن نیست

(ج ۲) - ۱) بخاطر مقدم بودن رحمت دنیا چون که رحمان مانند علم قرار گرفت از این جهت که صفت برای غیر خدا نمی شود
(ج ۳) - در رابطه با حروف مقطعات (الم) معنی این طور می شود که همانا قرآن تشکیل شده از جنس همین حروف است یا که حروف از قرآن تشکیل شده اند و گفته شده حروف مقطعات نامهای سوره های هستند و بر همین قول است که هر سوره ای و سوره های این حروف مقطعات نام ندارند پس سوره اند و خبر دهنده اند و بر این که سوره ها کلماتی هستند ششانه شده اند و از نظر ترکیب از حروف جدا شده اند پس برین توان آنها بر مبالغه با قرآن را گفت نمی شود

(ج ۴) الف) : بخاطر اینکه مقصود متصف کردن آنها با این صفات تعجبنا می کند که چون که از آنها بر صفت می باشد و در بیان
دو اسم از حروف عطف آمد چون که مقصود توجیه در اینجا مختلف اند و در آیه بعدی حکم کردن بر عقلیت و تشبیه دادن یک چیز هستند

(ج ۵) - خدای مکررین باین سبب (۵۵) بود با خداوند نبود و یا مراد از خدای مکررین یا رسول خدا نبی بر حروف معانی

(ج ۶) - یا انبیا و صدورت خدای می کردند که ظاهر اسلام دانسته و در دل نفوذ کار خدا با آنها بخاطر محبت دادن آنها بر احوال آنها هستان و عجز از حق برایشان

(ج ۷) - الذی التوقد ناراً به این معنی می شود که حالت دشان عجیب شرکان به این سخن است و

خوب الله بنور هم : یا جواب لئلا و حمید هم) به الذی برگردد و یا جمله السینا غیبه است و یا جواب است برای اعتداض سوال گفته ای که جواب چنین سخن تعبیه داده شوند

۷ - قول اول: نبی های که آنها را شنیدند قول دوم: طلا و نقره و در یک قولی سنگ کبریت